

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و
درمانی همدان

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح دوره دانشکده پرستاری و فوریت های پزشکی نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۳-۰۴

طرح دوره روزانه آموزش تئوری

عنوان درس: بررسی وضعیت سلامت	رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی پرستاری ترم دوم	عنوان دروس پیش نیاز: فیزیولوژی	محل برگزاری: دانشکده پرستاری و مامایی ساعت: ۸-۱۰	نام مسئول درس: دکتر الساق نام مدرسان: دکتر الساق
------------------------------	---	-----------------------------------	---	--

- هدف کلی درس:
- آشنایی دانشجویان با روش های بررسی وضعیت سلامت دستگاه های مختلف بدن از سر تا پا و چگونگی انجام مصاحبه با کسب تاریخچه سلامتی و روش های مختلف معاینه فیزیکی در سیستم های مختلف بدن و کاربرد مهارت های لازم در ارزیابی مددجو.

- منابع مطالعاتی مدرس: (بر اساس رفرنس نویسی و نکوور)
- بررسی وضعیت سلامت برای پرستاران (بر اساس باربارا بیتز) / [بت هوگان-کوئیگلی، مری لوئیز پالم، لین اس. بیکی] ؛ ترجمه و تالیف طاهره نجفی قزلجه، فاطمه محدث اردبیلی، مهری بزرگ نژاد. تهران: جامعه نگر، آخرین چاپ .
- معاینه بالینی و روش گرفتن شرح حال، باربارا بیتز، ترجمه بهرام قاضی جهانی
- هندبوک پرستاری، بررسی وضعیت سلامت، تألیف ویرژانت، ترجمه علیرضا نیکبخت نصرآبادی
- معاینه فیزیکی برای پرستاران تألیف دکتر فضل الله احمدی، دکتر عیسی محمدی
- معاینه فیزیکی برای پرستاران تألیف طاهره نجفی قزلجه
- بررسی و معاینات بالینی برای پرستاران، تألیف شیوا سادات بصام پور، شکوه ورعی
- معاینات بالینی، نوشته مک لئود، ترجمه محمد حسن هدایتی
- خود آزمایی در معاینات بالینی، تألیف اپشتین و همکاران، ترجمه رضا قادری

- لین اس ، بیکیلی (۱۳۹۸) معاینه فیزیکی و گرفتن شرح حال باربارا بیتز. ترجمه رامین رفیعی. دکتر شهریار باقری تهران : انتشارات برای فردا
- بصام پور، شیوا السادات، ورعی شکوه. بررسی و معاینات بالینی برای پرستاران. تهران: اندیشه رفیع. آخرین چاپ

3. Bickley, Lynn S. (2007). Bates pocket Guide to physical Examination and History Taking, 7th Ed.
4. Leasia, M.S. & Monahan, F.D., A Practical Guide to Health Assessment. Last ed. Philadelphia: W.B. Saunders.
5. Kozier, B., Erb, G., Fundamentals of nursing. Concepts, process and practice. Last ed. New York: Prentice Hall.

- منابع امتحانی دانشجویان: (بر اساس رفرنس نویسی و نکات)
 - معاینه فیزیکی برای پرستاران تألیف طاهره نجفی قرلجه، آخرین چاپ
 - بررسی و معاینات بالینی برای پرستاران، تألیف شیوا السادات بصام پور، شکوه ورعی، آخرین چاپ
 - معاینه بالینی و روش گرفتن شرح حال، باربارا بیتز، ترجمه بهرام قاضی جهانی، آخرین چاپ

جدول طرح دوره :

شماره جلسه	محتوای آموزشی	تعداد سوال اختصاص یافته	مدرس (مدرسان)
۱	اصول گرفتن شرح حال از بیمار اصول گرفتن شرح حال از بیمار و فرایند پرستاری	۲	دکتر الساق
۲	روش های ارزیابی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی (مشاهده، معاینه، مصاحبه)	۳	دکتر الساق
۳	نحوه ی گزارش نویسی و انواع روش های ثبت	۲	دکتر الساق
۴	فرایند نویسی به روش SOAPIE	۴	دکتر الساق
۵	تمرین کلاسی گزارش نویسی	۴	دکتر الساق
۶	معاینه فیزیکی پوست و مو	۲	دکتر الساق
۷	معاینه فیزیکی سر و گردن	۲	دکتر الساق
۸	بررسی چشم و گوش	۲	دکتر الساق
۹	معاینه فیزیکی قفسه سینه و ریه ها	۳	دکتر الساق
۱۰	معاینه فیزیکی سیستم قلب و عروق	۲	دکتر الساق
۱۱	معاینه فیزیکی شکم و گوارش	۲	دکتر الساق
۱۲	معاینه فیزیکی سیستم عصبی	۲	دکتر الساق
۱۳	بررسی سیستم عضلانی و حرکتی	۲	دکتر الساق

• نحوه ارزشیابی دانشجو در طول دوره:

ردیف	شرح فعالیت	تاریخ آزمون/ تاریخ انجام تکلیف	نمره
۱	حضور منظم و فعال در تمامی جلسات کلاس	در کلیه جلسات کلاسی	۱
۲	آزمون کتبی آخر ترم		۱۴
۳	آزمون میان ترم		۲
۴	تکالیف کلاسی و کوئیزها	جلسات ۴ و ۸	۳
	جمع		۲۰

• تکالیف دانشجو در طول دوره:

ردیف	شرح تکلیف
۱	حضور منظم و فعال در جلسات کلاس
۲	آمادگی جهت آزمون های تکوینی و تراکمی
۳	پیش مطالعه جهت حضور فعال در کلاس
۴	ارائه تکالیف تعیین شده در موعد مقرر
	جمع

جدول طرح دوره:

شماره جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی و روان حرکتی)	روش یاددهی یادگیری*	مواد و وسایل آموزشی
۱ ۱۱/۲۳ ۱۴۰۲	اصول گرفتن شرح حال از بیمار اصول گرفتن شرح حال از بیمار و فرایند پرستاری	هدف از گرفتن شرح حال در پرستاری را شرح دهد ابعاد مختلف شرح حال را بیان کند مراحل گرفتن شرح حال را نام ببرد مراحل گرفتن شرح حال را تعریف کند آمادگیهای جسمی لازم قبل از انجام معاینه فیزیکی را شرح دهد آمادگیهای روانی لازم قبل از از انجام معاینه فیزیکی را بیان کند روشهای انجام معاینه فیزیکی را توضیح دهد	شناختی عاطفی	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مایک و وایت برد
۲ ۱۱/۳۰	روش های ارزیابی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی (مشاهده، معاینه، مصاحبه)	چهار مهارت معاینه فیزیکی را شرح دهد. روش پرسش باز یا بسته و مزایا و معایب آنرا توضیح دهد هدف از بررسی و شناخت بیمار را شرح دهد. مهارت های معاینه را دانسته و بتواند انجام دهد الویت سیستم هارا در معاینه شرح دهد روش پرسش باز یا بسته و مزایا و معایب آنرا توضیح دهد	شناختی عاطفی	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مایک و وایت برد

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، بحث در گروههای کوچک، نمایشی، حل مسئله، پرسش و پاسخ، گردش علمی، آزمایشی باشد.

			دهد. اتاق معاینه و شرایط معاینه بیمار را بیان کند . تمام وسایل ست معاینه را بشناسد . مهارت های معاینه را دانسته و بتواند انجام دهد مرور کلی سیستم ها را بداند .		
۳ ۱۲/۷	نحوه ی گزارش نویسی و ثبت اطلاعات حاصل از معاینات به روش SOAPIE	آشنایی با انواع سیستم های ثبت بررسی و شناخت اولیه و مستمر به ویژه قبل و بعد از مداخلات را بداند گزارش نویسی بر اساس الگوی مشکل گشایی را توضیح دهد گزارش های سیر پیشرفت بیماری را بیان نماید چارت کردن متمرکز را شرح دهد.	شناختی عاطفی	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مازیک و وایت برد
۴ ۱۲/۱۴	اصول فرایند نویسی	گزارش سیر پیشرفت بیماری بر اساس SOAPIE را بنویسد. فرایند نویسی پرستاری را درک کند تشخیص های پرستاری را بر اساس سیستم ناندا بداند	شناختی عاطفی	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث گروهی -	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مازیک و وایت برد
۵ ۱۲/۲۱	تمرین کلاسی گزارش نویسی	گزارش نویسی بر اساس الگوی مشکل گشایی (POMR) را درک کند گزارش نویسی بر اساس سیستم DAR را انجام	-	-	

			دهد. گزارش نویسی براساس سیستم SOAPIE را بداند. گزارش نویسی براساس فرایند را درک کند گزارش نویسی بر اساس اعتباربخشی را بداند.		
۶ ۱۴۰۳/۱/۲۰	بررسی پوست و مو و ضمائم آن	ظاهر عمومی (GA) مددجو را ارزیابی نماید. با مشاهده پوست ضایعات اولیه و ثانویه را از یکدیگر تشخیص دهد. پوست را از نظر رنگ ضایعات، رطوبت، قوام، تورور و ادم ارزیابی کند. ضایعات اولیه و ثانویه پوست را شرح دهد. ضایعات ناخن را بشناسد. موهای بدن را از نظر بهداشت، رنگ، توزیع، نرمی یا زبری معاینه نماید. تست پر شدگی مویرگی (CF) را انجام دهد. ناخن را از نظر بهداشت، رنگ، شکل و قوام ارزیابی نماید.	شناختی عاطفی	- سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث - گروهی - نمایش فیلم	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مازیک و وایت برد
۷ ۱/۲۷	معاینه فیزیکی سر و گردن	تکنیکهای لازم در معاینه فیزیکی سر و گردن را نام ببرد مراحل انجام معاینه سر و گردن را شرح دهد نحوه انجام مشاهده در معاینه سر و گردن را بیان کند نحوه انجام لمس در معاینه سر و گردن را توضیح دهد نحوه معاینه فیزیکی غده تیروئید را شرح دهد	شناختی عاطفی	- عملی - سخنرانی - پرسش و پاسخ - بحث - گروهی - نمایش	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مازیک و وایت برد

			نحوه معاینه بینی را توضیح دهد نحوه معاینه دهان و حلق را بیان کند		
۸ ۲/۳	معاینه فیزیکی چشم و گوش		تکنیکهای لازم در معاینه فیزیکی چشم و گوش را نام ببرد مراحل انجام معاینه چشم و گوش را شرح دهد نحوه انجام مشاهده در معاینه چشم و گوش را بیان کند نحوه معاینه فیزیکی چشم را توضیح دهد طرز استفاده از افتالموسکوپ را شرح دهد روش های تشخیص بینایی و میدان بینایی را توضیح دهد و نتواند انجام دهد . نحوه معاینه فیزیکی گوش را شرح دهد نحوه استفاده از اتوسکوپ را توضیح دهد تست رینه و ویر را در معاینه گوش انجام دهد و تفسیر کند		
۹ ۲/۱۰	معاینه فیزیکی قفسه سینه و ریه ها	شناختی عاطفی	اناتومی و فیزیولوژی سیستم تنفس را بداند. تکنیکهای لازم در معاینه فیزیکی قفسه سینه را نام ببرد نشانه های شایع در اختلالات مرتبط با ریه ها را نام ببرد روش صحیح لمس قفسه سینه را شرح دهد	عملی برروی انسان -نمایش فیلم (PowerPoint)	ویدئو پرژکتور استفاده از مازیک و وایت برد

			نحوه بررسی قابلیت اتساع قفسه سینه را توضیح دهد روش صحیح دق کردن قفسه سینه را توضیح دهد نحوه صحیح سمع ریه ها را شرح دهد چگونگی معاینه فیزیکی سیستم تنفس را به طور عملی انجام دهد.		
۱۰ ۲/۱۷	معاینه فیزیکی قلب و عروق	اناتومی و فیزیولوژی سیستم قلب و عروق را بداند. مهمترین سیمپتومهای بیماریهای سیستم قلب و عروق را شرح دهد نحوه صحیح سمع صداهای قلبی را توضیح دهد کانوئهای قلبی را نام ببرد منشا صداهای قلبی را بیان کند نحوه چک کردن فشار سیاهرگ ژیگولار را شرح دهد با استفاده از مشاهده لمس و سمع بیماران قلبی عروقی را معاینه کند. PMI بیماران را بررسی نماید شریانی و وریدی را بررسی نماید چگونگی معاینه فیزیکی سیستم قلب و عروق را به طور عملی انجام دهد.	شناختی عاطفی	عملی برروی انسان - نمایش فیلم	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مازیک و وایت برد
۱۱ ۲/۲۴	معاینه فیزیکی شکم و گوارش	انواع تقسیم بندی شکم را نام ببرد علائم اختصاصی در بیماریهای شکمی را نام ببرد نحوه انجام مشاهده در معاینه فیزیکی شکم را توضیح دهد نحوه انجام سمع شکمی را شرح دهد	شناختی عاطفی	عملی برروی انسان - نمایش فیلم	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مازیک و

وایت برد			نحوه انجام دق شکمی را توضیح دهد نحوه انجام لمس شکمی را بیان کند تستهای کلیدی در تشخیص آسیب را نام ببرد نحوه انجام تست موج مایع را توضیح دهد نحوه انجام تست shifting dullness را شرح دهد نحوه لمس کبد را توضیح دهد Morphy sign را شرح دهد نحوه معاینه فیزیکی در بیماران اپاندسیت را توضیح دهد نحوه لمس طحال را شرح دهد نحوه لمس کبد را توضیح دهد		
ویدئو پرژکتور (Powerpoint) استفاده از مازیک و وایت برد	عملی بر روی انسان - نمایش فیلم	شناختی عاطفی	اناتومی و فیزیولوژی سیستم اعصاب را بداند چگونگی شرح حال در رابطه با وضعیت ذهنی بیمار از جمله دقت ، قضاوت ، حافظه و را شرح دهد . اعصاب جمجمه ای را نام ببرد نحوه چک کردن اعصاب جمجمه ای را شرح دهد اختلالات رایج در آسیب اعصاب جمجمه ای را بیان کند نحوه چک کردن قدرت عضلانی را شرح دهد آزمون رفلکس هر سه سر و چهار سر و ... را انجام دهد	معاینه فیزیکی سیستم عصبی	۱۲ /۲/۳۱

			معاينه عملی مخچه و تستهای تخصصی تعادل را انجام دهد . نحوه چک کردن رفلکسها را توضیح دهد نحوه چک کردن مردمکها را شرح دهد		
۱۳ ۳/۷	بررسی سیستم عضلانی و حرکتی	قدرت و تن عضلانی مددجو را تعیین کند. ROM مفاصل را تعیین کرده و با یافته های طبیعی مقایسه کند. قدرت عضلانی اندام فوقانی و تحتانی را تعیین کند. تست های بالینی سیستم عضلانی اسکلتی (فالن آلن و) را انجام دهد.	شناختی عاطفی	عملی بر روی مانکن - نمایش فیلم	ویدئو پرژکتور (PowerPoint) استفاده از مازیک و وایت برد
۱۴ با هماهنگی دانشجویان	بررسی و معاينه فیزیکی کلی تمام سیستم های بدن	هدف از گرفتن شرح حال در پرستاری را شرح دهد چهار مهارت معاينه فیزیکی را شرح دهد. مراحل گرفتن شرح حال را نام ببرد ابعاد مختلف شرح حال را بیان کند آمادگی های جسمی لازم قبل از انجام معاينه فیزیکی را شرح دهد آمادگی های روانی لازم قبل از از انجام معاينه فیزیکی را بیان کند روشهای انجام معاينه فیزیکی را توضیح دهد.	شناختی عاطفی حرکتی	عملی بر روی مانکن - نمایش فیلم	اتاق پراتیک

تاریخ:

چک لیست کیفی طرح درس

نام درس: بررسی وضعیت

گروه آموزشی: پرستاری

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

رشته تحصیلی: پرستاری

نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر الساق

ردیف	اجزاء و عناوین طرح درس	خیر	بلی		نظر مدیر گروه
			کامل	ناقص	
۱	نام درس قید شده است		✓		طرح درس قابل قبول می باشد. ☒
۲	رشته و مقطع تحصیلی لحاظ شده است		✓		
۳	تعداد و نوع واحد بیان گردیده است		✓		
۴	دروس پیش نیاز منظور شده است		✓		
۵	اهداف کلی درس نوشته شده است		✓		
۶	اهداف اختصاصی نوشته شده است		✓		
۷	محتوی آموزشی هر جلسه نوشته شده است		✓		طرح درس نیاز به اصلاح دارد. ☐
۸	تعداد سوالات هر محتوی آموزشی مشخص شده است		✓		
۹	نوع حیطه ها مشخص شده است		✓		
۱۰	شیوه تدریس بیان شده است		✓		
۱۱	تکالیف دانشجویی مشخص شده است*		✓		
۱۲	مواد و وسایل آموزشی استاد ذکر شده است		✓		
۱۳	منابع مطالعاتی استاد قید شده است**		✓		نام و نام خانوادگی مدیر گروه: رضا نبی امجد
۱۴	منابع امتحانی دانشجویان قید شده است***		✓		
۱۵	نحوه ارزیابی دانشجو بیان شده است		✓		
۱۶	*تعداد کل سوالات آزمون مشخص شده است		✓		
۱۷	طرح درس ارائه شده با سرفصل آموزشی مطابقت دارد				